

МАУП

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Придунайська філія

Кафедра «Права»

Затверджую
Директор ПФ ІРАТ «ВНЗ
«МАУП»
придунайська філія
проф. Гуменикова Т.Р.
«11» січня 2022 р.

Схвалено на засіданні кафедри «Права»
Протокол № 6 від 14 січня 2022 р.

В.о.завідувача кафедри Філіпова Н.А.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Римське право

спеціальності: 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня «бакалавр»
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: 081 «Право»
(шифр і назва освітньої програми)

Ізмаїл 2022

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія
Кафедра «Права»**

Назва дисципліни	<u>Римське право</u>
Викладач (-і)	Кулава Марія Костянтинівна
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	+38 (067) 60-15-339
E-mail:	mkulava80@gmail.com, mkulava80@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: – другий, третій понеділок місяця – 14.00 - 17.00

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	1
Семестр	2-й
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90 годин
Аудиторні години:	20 лекційних та 10 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	1 модульна контрольна робота
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	60 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів, надається студенту на занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення з історією виникнення і розвитку римського права, його джерелами, змістом, історичним і сучасним значенням. «Римське право» є дисципліною, яка закладає не тільки основи правової культури, а й юриспруденції загалом, дає знання про історію становлення та розвитку багатьох інститутів сучасного права.

Ціль вивчення дисципліни полягає у поглибленні розуміння здобувачами освіти сучасного права, вивчаючи основні джерела його виникнення, а також у розумінні правової природи формування сучасних нормативно-правових актів, основою яких є правові пам'ятки Стародавнього Риму.

3. Формат курсу - очний (*offline*) та/або дистанційний (*online*)

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: історичні етапи становлення і розвитку римського приватного права та його значення для сучасної юриспруденції; основні джерела римського приватного права; основні правові інститути й теоретичні положення римського приватного права; особливості здійснення судочинства та види позовів в античному Римі; особливості правового регулювання сімейних правовідносин; правовий статус осіб в античному Римі; особливості правового регулювання майнових відносин; особливості правового регулювання зобов'язальних відносин; особливості давньоримського спадкового права.

вміти: аналізувати правові явища з використанням понять та інших правових засобів, вироблених юристами Стародавнього Риму; здійснювати порівняльний аналіз римського права (окремих його інститутів) і сучасного цивільного права; використовувати набуті знання у процесі вивчення чинного в Україні цивільного права.

Перелік компетентності, якими повинен опанувати студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати первинні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Після вивченні дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

Соціально гуманітарна ерудованість:

Р1. Визначити переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

Р2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання

Р3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Р4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Р5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Р6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Дослідницькі навички:

Р8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

P9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Комунікація:

P11. Володіти базовими навичками риторики.

P12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло

P13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

P14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

P15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

Праворозуміння:

P18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

P19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

P20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Правозастосування:

P21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні	10
самостійна робота	60

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2021-2022	2-й	081 Право	1	вибіркова

7.Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): навчальна дисципліна вивчається паралельно з «Теорією держави і права», «Історією держави і права України», «Історією держави і права зарубіжних країн», «Філософією» і передусє вивченню дисциплін цивілістичного циклу (цивільного права, сімейного права, цивільного процесуального права та ін.).

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1.Програмне забезпечення для доступу до законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності відповідно до «Положення щодо впровадження системи академічної доброчесності» в Придунайській філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП», ухваленого рішенням Вченої ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

(протокол від 17.12.2019 р.) та «Положення щодо впровадження системи забезпечення академічної доброчесності кафедри права Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол засідання кафедри права від 30.06.2020 р., ухвалено рішенням Вченої Ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» від 27.08.2020 р.).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час семінарських занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів, а також при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на наявність плагіату.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Римське право», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань, самостійну роботу, індивідуально-дослідні завдання з врахуванням балів, отриманих під час заліку.

Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	Денна ф/н				Заочна ф/н			
	Усього	в тому числі			Усього	в тому числі		
		Лекції	СЗ	СРС		Лекції	СЗ	СРС
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Загальна частина.	8	2	0	6	8	0	0	8
Т1. Поняття, структура та історичне значення римського права								
Т2. Джерела римського права	9	2	1	6	9,5	0,5	0	9
Т3. Особи у римському праві	9	2	1	6	8,5	0,5	0	8
Т4. Захист цивільних прав. Позови	10	2	2	6	9	0	1	8
Особлива частина	9	2	1	6	9,5	0,5	0	9
Т.5. Речі та речові права: загальні положення								
Т.6. Володіння	8	2	0	6	9	0	0	9
Т.7. Право власності	9	2	1	6	8,5	0,5	0	8
Т.8. Права на чужі речі	8	2	0	6	8	0	0	8
Т.9. Загальні положення та окремі види зобов'язань	9	2	1	6	9	0	0	9
Т.10 Спадкове право	9	2	1	6	11	0	1	10
Модульна контрольна робота № 1 (для денної форми навчання) –т.1-10	2		2					
Разом по змістовному модулю 1	90	20	10	60	90	2	2	86
Форма контролю: залік								

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Римське право»

Разом по дисципліні: 90 год., з них 20 год. – лекції, 10 год. – семінарські заняття (із них модульний контроль – 2 год); самостійна робота – 60 год.

Кількість балів за 2-й семестр	160 балів									
Модуль	МОДУЛЬ 1.									
Змістові модулі	Змістовий модуль 1.									
Відвідування лекцій (кількість балів із розрахунку 1 бал за відвідування 1 лекції)	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми лекцій	Т1. Поняття, структура та історичне значення римського права	Т2. Джерела римського права	Т3. Особи у римському праві	Т4. Захист цивільних прав. Позови	Т5. Речі та речові права: загальні положення	Т6. Володіння	Т7. Право власності	Т8. Права на чужі речі	Т9. Загальні положення та окремі види зобов'язань	Т10. Спадкове право
Семінарські /практичні заняття (кількість балів)	За відвідування семінарських/практичних занять – 5 балів За активність та результативність під час семінарських занять – надається максимум 40 балів (із розрахунку 4 заняття, за кожне з яких студент може отримати максимально 10 балів) (модульна робота оцінюється окремо)									
Теми семінарських занять	Т2. Джерела римського права Т3. Особи у римському праві	Т4. Захист цивільних прав. Позови	Т5. Речі та речові права: загальні положення Т7. Право власності	Т9. Загальні положення та окремі види зобов'язань Т10. Спадкове право						

Самостійна робота	Завдання до самостійного виконання наведені в планах семінарських занять та самостійної роботи. За виконання не менше ніж 80% завдань надається максимум 50 балів	
Поточний проміжний контроль	Модульна контрольна робота № 1 (для денної форми навчання) т.1-10 25 балів	
Вибіркові засоби діагностики результатів навчання		
Підготовка наукового реферату (не більше одного- двох)		10 балів
Підготовка презентації на тему, узгоджену з викладачем		10 балів
Підготовка наукової доповіді на конференцію (не більше одної)		10 балів
Підсумковий контроль (залік)	Розрахунковий коефіцієнт за 6-й семестр 1,6 (160 балів :100). Розрахунок здійснюється за наступним чином: студент набрав за всі види поточної навчальної діяльності та за модульні контрольні роботи X балів; розрахунок: $X : 1,6 =$ загальна кількість балів	

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації

12. Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>)

Результати поточних досягнень студента (РПД)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	2-й семестр	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	10	10
Відвідування семінарських занять	1	5	5
Робота на семінарському занятті	10	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	5	50
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ (науковий реферат, презентація, доповідь на конференції)	10	3	30
Разом	-	-	160
Максимальна кількість балів – 6-й семестр – 160 балів			
Розрахунок: 2-й семестр - $160:100=1,6$. Студент набрав X балів; розрахунок: $X:1,6 =$ загальна кількість балів.			

Залік оцінюється у 100 балів, на який виноситься весь обсяг навчальної дисципліни.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА за рік по дисципліні = це середнє арифметичне між результатами поточних досягнень (РПД) за 2-й семестр та результатами підсумкового контролю (заліку) (РПК).

Обраховується по формулі:

$(\text{РПД} + \text{РПК}) : 2 =$ загальна оцінка

Наприклад:

- за 2-й семестр студент набрав 100 балів ($100:1,6=62,5$ балів);
- за відповідь на заліку студент одержав 80 балів.

Підсумок: $(63+80) : 2 = 71,5$ (72) балів (бал, який проставляється в залікову книжку студента, у перерахунку на традиційну оцінку це задовільно (д).

Політика виставлення балів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимальна кількість – 100 балів) визначається як сума балів поточного та підсумкового контролю. **Залік проводиться в усній формі.**

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- опрацювання теоретичного матеріалу та вирішення практичних завдань за допомогою платформи Google Classroom.

Засоби діагностики результатів навчання

Розподіл балів (2021-2022 н.р.).

Види	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
<u>1. ОБОВ'ЯЗКОВІ</u>			
1.1 підготовка до семінарських занять	за розкладом	активність та результативність під час семінарських занять	40 балів
1.2. виконання модульних контрольних завдань	МКР №1 виконується після опрацювання 1-10 тем курсу	перевірка правильності виконання модульних контрольних завдань	25 за 1 модуль
1.3. Вивчення тем, що виносяться на самостійне опрацювання	експрес – контроль на семінарських заняттях по теоретичним питанням; по завданням – письмова форма на семінарських заняттях по розкладу	Перевірка правильності виконання завдань; шляхом проведення експрес – контролів, а також усного опитування під час індивідуальних консультацій.	завдання наведені в планах семінарських занять та самостійної роботи за виконання завдань надається 50 балів

<u>II ВИБІРКОВІ</u>			
2.1. Підготовка наукового реферату (не більше одного)	Тема затверджується викладачем	Захист наукового реферату під час семінарського заняття або під час консультації	1 робота - 10 балів
2.2. Підготовка презентації	Вибір теми презентації здійснюється за узгодженням з викладачем	Захист презентації здійснюється під час семінарського заняття	
2.3. Підготовка наукової доповіді на конференцію (не більше одної)	Тема доповіді затверджується викладачем	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або індивідуальних консультацій	
Разом балів за вибіркові види СРС			30 балів
Відвідування лекційних та семінарських занять			15 бали
Відповідь на заліку			100 балів
Всього балів за відвідування, за СРС та відповідь на заліку			260 балів

Критерії оцінки систематичності та активності роботи на семінарських заняттях студентів денної форми навчання є наступні:

За 10-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Критерії оцінювання
9-10 (відмінно)	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
8 (добре)	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
7 (добре)	C	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
6 (задовільно)	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
5 (задовільно)	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні

4-1 (незадовільно)	FX	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	F	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

13. Критерії оцінювання самостійної роботи.

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

Індивідуальні завдання: індивідуальне навчально-дослідне завдання (написання рефератів – для студентів денної форми навчання). Індивідуальні навчальні завдання можуть мати також наступні види: конспект з теми власно розробленим студентом планом, анотація прочитаної додаткової літератури з дисципліни, бібліографічний опис тощо; розробка навчальних тестових завдань.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення запропонованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали;
 - відповідність діючому законодавству та стилю оформлення – 2 бали;
- Максимальна кількість балів за одну тему (одиницю) цієї роботи – 5 балів

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- повнота розкриття теми, дотримання діючого законодавства, матеріалів юридичної практики – 4 бали;
- якість інформації – 3 бали;
- самостійність, креативність, для доповідей на конференцію, наукових рефератів та презентацій – 3 бали.

Максимальна кількість балів за один вид індивідуального завдання - 10 балів

14. Модульний контроль знань за визначеними темами може проводитись усно або письмово за вибором викладача у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Критеріями оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань (чи усної відповіді на теоретичні питання) є:

№ п\п	критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	кількість балів
1.	студент в процесі усної (письмової) відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	25 балів
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	15 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	10 балів
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

15. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Римське право» проводиться у формі заліку (**2-й семестр**). Залік оцінюється максимально у **100 балів**.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені силабусом та відвідав всі аудиторні заняття, які передбачені розкладом.

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік, здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та заліку. При оцінюванні результатів заліку 100 балів розподіляються між кількістю питань.

Система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст:

- студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання заліку;
- студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням заліку.

16.Орієнтовний перелік питань до заліку по дисципліні «Римське право»

1. Значення римського права для підготовки і практичної діяльності сучасного юриста.
2. Нарис політичної історії Риму (зовнішня історія).
3. Соціально-економічна структура Риму (внутрішня історія).
4. Основні засади врядування у Стародавньому Римі.
5. Податкова система, грошова система та державна скарбниця.
6. Система врядування у Стародавньому Римі.
7. Магістратура як елемент системи врядування у Стародавньому Римі.
8. Римське громадянство: порядок набуття та втрати.
9. Юридичні особи як суб'єкти публічного права.
10. Поняття та система римського права.
11. Приватне і публічне право: поняття та критерії для розмежування.
12. Поняття і види джерел римського права.
13. Правовий звичай як джерело римського права.
14. Поняття і види законів у Стародавньому Римі.
15. Едикти магістратів як джерело римського права.
16. Діяльність юристів як джерело римського права.
17. Кодифікація Юстиніана.
18. Рецепція римського права та її значення в сучасній юриспруденції.
19. Види та форми рецепції римського права.
20. Поняття фізичної особи та її правоздатності.
21. Дієздатність фізичної особи.
22. Правовий стан римських громадян.
23. Правовий стан латинів.
24. Правовий стан переґрінів.
25. Правове становище рабів.
26. Правове становище колонів.
27. Сім'я. Агнатське і когнатське споріднення.
28. Поняття й умови укладання шлюбу.
29. Форми укладання шлюбу.
30. Види шлюбу і правові відносини подружжя.
31. Правовідносини між батьками і дітьми.
32. Опіка і піклування.
33. Поняття і ознаки речового права.
34. Види речових прав.
35. Поняття і види речей.
36. Поняття і структура володіння.
37. Види володіння.
38. Поняття і зміст права власності.
39. Захист права власності.
40. Поняття і види прав на чужі речі.
41. Поняття і ознаки сервітутів.
42. Види сервітутів.
43. Поняття і форми застави.
44. Поняття і ознаки зобов'язання.
45. Класифікація зобов'язань.
46. Підстави виникнення зобов'язань.
47. Сторони в зобов'язанні.
48. Множинність та заміна осіб в зобов'язанні.
49. Забезпечення виконання зобов'язань.

50. Умови належного виконання зобов'язань.
51. Поняття і види договорів.
52. Умови дійсності договорів.
53. Зміст та елементи договору.
54. Стадії укладання договору.
55. Вербальні контракти.
56. Літеральні (письмові) контракти.
57. Реальні контракти.
58. Консенсуальні контракти.
59. Інномінальні (безіменні) контракти.
60. Пакти та їх види.
61. Зобов'язання ніби з договорів.
62. Деліктні зобов'язання.
63. Зобов'язання ніби з приватних деліктів (квазіделікти).
64. Основі поняття спадкового права.
65. Поняття спадкування і його види.
66. Спадкування за заповітом.
67. Поняття й умови дійсності заповіту.
68. Спадкування за законом.
69. Прийняття спадщини.
70. Сингулярне правонаступництво і його види.
71. Основні поняття римського судового процесу.
72. Легісакційний процес, його стадії і форми.
73. Формулярний процес і його стадії.
74. Преторська формула та її складові частини.
75. Екстраординарний процес.
76. Позовний захист: поняття і види позову.
77. Спеціальні засоби преторського захисту.
78. Основні засади карної відповідальності у Стародавньому Римі..
79. Класифікація злочинів.
80. Види покарань.
81. Порядок судочинства у карних справах.

17.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Римське право: підручник. О. А. Підпригора, Є. О. Харитонов. Київ: ЮрінкомІнтер, 2021. 528 с.
2. Гетьман-Павлова И.В. Практикум по римському праву. Москва: Юрид. лит., 2017. 324 с.
3. Дождев Д.В. Римское частное право: учебник для вузов. Москва: Норма, 2016. 268 с.
4. Макарчук В.С. Основиримського приватного права. Київ: Атика, 2014. 362 с.
5. Омелянович С.С. Римское гражданское право. Харьков: Основы, 2016. 412 с.
6. Орач Е.М., Тищик В.И. Основиримського приватного права. Київ: ЮРІНКОН, 2018.
7. Римське право (в схемах): навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, доц. М. Г. Поліщук. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2018. 108 с.
8. Основи римського приватного права: підручник В.І. Борисова, Л.М. Домашенко та ін.; за заг. ред. В.І. Борисової та Л.М. Баранової. Харків: Право, 2015. 284 с.

Додаткова література

1. Основи римського приватного права : навчально-методичний посібник / за ред. Є. О. Харитонова. Одеса : Фенікс, 2019. 296 с.
2. Основи римського цивільного права : навч. посібник / І.Г. Козуб, М.І. Боднарчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 488 с.
3. Паракуда О. Виникнення ідеї гарантії як способу забезпечення зобов'язань у римському приватному праві. Наше право. 2008. № 4. С. 16-21.
4. Підпригора О. Римське право і майбутнє правової системи України. Вісник академії правових наук України. 1999. № 1. С. 95-103.
5. Римське право і сучасність : матеріали Міжнар. наук. конф., 24 трав. 2013 р. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Півд. регіон. центр Нац. акад. прав. наук України, Міжнар. гуманіт. ун-т ; [упоряд.: Н. С. Адаховська ; за заг. ред. Є. О. Харитонова]. Одеса: Фенікс, 2013. 364 с.
6. Русу С.Д. Суб'єктний склад деліктних зобов'язань за римським приватним правом та у сучасному цивільному праві України. Юридический весник. 2004. № 4. С.110-116.
7. Шаркова І.М. Римське приватне право (казуси добросовісності) : навч. посіб. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф.Г. Бурчака. К.: НДІ приват. права і підприємництва НАПрН України, 2013. 103 с.

Електронні ресурси

1. www.gumer.info
2. www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pravo
3. www.right777.ru/rimpravo.html
4. www.law.edu.ru/doc/document
5. www.civil.consultant.ru/elib/
6. www.stydents.net/forumdisplay